

دانشگاه کردستان

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه علوم تربیتی

بررسی نگرش دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی دانشگاه کردستان به تحقیق

و ارتباط آن با خود کار آمدی در تحقیق

پژوهشگر:

صالح صالحی

استاد راهنما:

دکتر ناصر شیربگی

استاد مشاور:

دکتر مصطفی قادری

پایان نامه ی کارشناسی ارشد رشته ی علوم تربیتی گرایش برنامه ریزی آموزشی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کلیه حقوق مادی و معنوی مترتب بر نتایج مطالعات،

ابتکارات و نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع

این پایان نامه (رساله) متعلق به دانشگاه کردستان است.

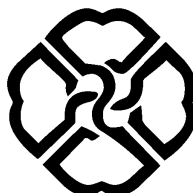
تعهد نامه

اینجانب. صالح صالحی دانشجوی کارشناسی ارشد رشته علوم تربیتی گرایش برنامه ریزی آموزشی دانشگاه کردستان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی گروه علوم تربیتی تعهد می نمایم که محتوای این پایان نامه نتیجه تلاش و تحقیقات خود بوده و از جایی کپی برداری نشده و به پایان رسانیدن آن نتیجه تلاش و مطالعات مستمر اینجانب و راهنمایی و مشاوره اساتید بوده است.

با تقدیم احترام

صالح صالحی

۸۹/۷/۷

دانشگاه کردستان

دانشکده ادبیات و علوم انسانی

گروه علوم تربیتی

پایان نامه ی کارشناسی ارشد رشته ی علوم تربیتی گرایش برنامه ریزی آموزشی
بررسی نگرش دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی دانشگاه کردستان به تحقیق
و ارتباط آن با خود کار آمدی در تحقیق

پژوهشگر:

صالح صالحی

در تاریخ ۸۹/۷/۷ توسط کمیته تخصصی و هیأت داوران زیرمورد بررسی قرار گرفت و با نمره ..... و
درجه ..... به تصویب نهایی رسید.

مرتبه علمی	نام و نام خانوادگی	هیأت داوران امضاء
استاد یار	دکتر ناصر شیربگی	۱- استاد راهنما
استاد یار	دکتر مصطفی قادری	۲- استاد مشاور
استاد یار	دکتر سعید فرحبخش	۳- استاد داور خارجی
استاد یار	دکتر خلیل غلامی	۴- استاد داور داخلی
مهر و امضاء معاون آموزشی و تحصیلات		مهر و امضاء گروه
دکتر ناصر شیربگی		تکمیلی دانشکده دکتر محمد امجد زبردست

تقدیم به

اولین معلم کائنات، او که در هدایت بندگان، به قلم، این ابزار رشد و تعالی بشیریت قسطم خورده.

به روح پاک پدر بزرگوارم که وجودش برایم همه عشق بود و وجودم برایش همه رنج.

به مادر مهربانم که وجودش سپیدی گرفت تا روی سپید بمانم. گرمی کلامش و روشنی رویش سرمایه جاودانی زندگی ام بوده است.

به همسر صبور و مهربانم که در لحظه لحظه رنج ها و تنگنا ها و تنهایی ها همواره در کنار من بوده است.

به خواهر گلم و برادرانم و خانواده هایشان که مهرشان در پس هر احساس من است.

به همکار بسیار عزیزم جناب آقای ابوبکر رحیمی که زحمت و برایش این پایان نامه را کشیدند.

به تمامی دوستان عزیز و همکلاسی های مهربانم مخصوصاً " آقای نادر سرهنگی و به تو ای آشنا که ورقی از آن را می گشایی.....
آرزومند آرزوهایتان

تقدیر و تشکر

ای عشق نغمه ی دل ها ارغنون توایم، مارا بنواز تا از پرده های دل و سیم های شکسته ی خاطر، آهنگ توحید سر دهیم. تارگسسته و عود شکسته ایم، مارا بساز و بنواز تا سرود عشق اندازیم و ترانه محبت سازیم.

در این کار از نامداران شهر
مرا از دو کس بود بسیار بهر

یکی استاد اندیشمند جناب آقای دکتر ناصر شیربگی که از مناعت و صبوری خویش مایه نهادند و این وجیزه را ملاحظه فرمودند و تذکرات شایسته و سودمندی دادند. اینک سپاس عمیق قلبی خویش را از نکته بینی های ایشان عرضه می دارم.

دیگر، استاد با فضیلت و بزرگواری جناب آقای دکتر مصطفی قادری که چراغ راهنما و ارشاد مرا فراهم داشته اند، از راهنمایی های ایشان از صمیم قلب قدر دانی و تشکر می نمایم.

در ضمن از کلیه ی اساتید گرامی آقایان دکتر نعمت اله عزیز، دکتر کیوان بلند همتان، دکتر امجد زبردست، دکتر خلیل غلامی، دکتر احمد سهرابی و دکتر جمال محمدی که در این دانشگاه الفبای زندگی، درس اخلاق و انسانیت و زمزمه محبت و فرخندگی و پویایی یاد داده اند از سر ضمیر سپاسگزاری می نمایم.

مکن بی بهره یا رب از قبول دل بیانم را
به زهر چشم خوبان آب ده تیغ زبانم
را

چکیده:

نمود یا کاهش رغبت به انجام فعالیت های پژوهشی یکی از دغدغه های اصلی دست اندرکاران مؤسسات آموزش عالی و حرفه ای می باشد. هدف کلی این تحقیق بررسی نگرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه کردستان نسبت به تحقیق و ارتباط آن با خودکارآمدی تحقیق است. روش تحقیق بکار رفته در این مطالعه توصیفی بوده و تعداد ۲۶۰ تن از دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه کردستان به عنوان نمونه تحقیق با استفاده از نمونه گیری طبقه ای انتخاب شدند. دو پرسشنامه به عنوان ابزار تحقیق مورد استفاده قرار گرفت: پرسشنامه نگرش به تحقیق و پرسشنامه خودکارآمدی در تحقیق. روایی و پایایی آنها در مطالعه مقدماتی با ۳۵ نفر دانشجوی به عنوان نمونه، از طریق نظر سنجی با ۱۰ نفر از اعضای هیئت علمی، و تجزیه و تحلیل آماری توسط پژوهشگر تأیید شد. یافته ها نشان داد دانشجویان دختر نگرانی کمتری در زمینه سختی های اجرای تحقیق نسبت به همتایان پسر خود داشتند. همچنین بالاترین نگرش مثبت به تحقیق مربوط به دانشجویان دانشکده علوم پایه بوده و در مقابل دانشجویان دانشکده فنی و مهندسی اعلام احساس اضطراب و دشوار بودن بیشتر اجرای تحقیق را نسبت به سایر دانشکده ها داشته اند. در کل، دانشجویان به سودمندی تحقیق در مشاغل آتی شان به میزان بالایی اعتقاد داشتند و همچنین میزان اضطراب کمی را از خود در زمینه انجام فعالیت های پژوهشی بروز داده اند. دانشجویان پسر نسبت به دختران بیشتر اطمینان داشتند که از مهارت های خودکارآمدی تحقیق برخوردارند. علاوه بر موارد فوق، تحلیل ها نشان داد که دانشجویان دانشکده فنی و مهندسی از اطمینان بالاتری نسبت به سایر دانشجویان دانشکده های دیگر در زمینه مفهوم سازی تحقیق برخوردار بودند. مهمترین مهارت هایی که دانشجویان سطح اطمینان بالایی در مورد آن از خود نشان داده اند به ترتیب "ارائه نتایج و اجرای تحقیق" بوده است. در مقابل "وظایف اولیه و مفهوم سازی" به ترتیب سطح پایینی از اطمینان و خودکارآمدی را از دیدگاه دانشجویان به خود اختصاص داده اند.

واژه های کلیدی: تحقیق، نگرش، خودکارآمدی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول : کلیات تحقیق

۱	..... مقدمه
۲-۱-۱	..... ۱-۱- بیان مسأله پژوهشی
۴	..... اهمیت و ارزش تحقیق
۵	..... ۳-۱- اهداف تحقیق
۵	..... ۴-۱- سؤال های تحقیق
۶	..... ۵-۱- تعریف واژه ها

فصل دوم : ادبیات موضوع و پیشینه تحقیق

۷	..... بخش اول : نگرش
۸	..... ۱-۱-۲- تعریف نگرش
۹	..... ۲-۱-۲- اجزای نگرش
۹	..... ۱-۲-۱-۲- مشخصات اجزای تشکیل دهنده نگرش
۱۲	..... ۳-۱-۲- تعامل اجزاء نگرش با یکدیگر
۱۳	..... ۴-۱-۲- نحوه شکل گیری نگرش
۱۴	..... ۵-۱-۲- تغییر نگرش
۱۵	..... ۶-۱-۲- تأثیر نگرش از طریق آموزش

الف

صفحه

عنوان

- ۱۵ ..... ۷-۱-۲- رویکرد سه گانه
- ۱۶ ..... ۸-۱-۲- متمایز سازی
- ۱۷ ..... ۱-۲-۲- بخش دوم : خودکارآمدی
- ۱۸ ..... خود کار آمدی چیست ؟
- ۱۸ ..... ۲-۲-۲- نقش خود کار آمدی
- ۲۰ ..... ۳-۲-۲- اثرات خود کار آمدی بر کار کرد های روان شناختی
- ۲۰ ..... ۱-۳-۲-۲- اثر خود کار آمدی بر سطح انگیزش
- ۲۰ ..... ۲-۳-۲-۲- اثر خود کار آمدی بر عواطف
- ۲۱ ..... ۴-۲-۲- منابع تأثیر گذار بر خود کار آمدی
- ۲۱ ..... ۱-۴-۲-۲- تجربه مهارتی
- ۲۱ ..... ۲-۴-۲-۲- تجربیات الگوسازی یا جانشینی
- ۲۲ ..... ۳-۴-۲-۲- ترغیب کلامی
- ۲۳ ..... ۴-۴-۲-۲- برانگیختگی هیجانی
- ۲۳ ..... ۵-۲-۲- شیوه های افزایش خود کار آمدی
- ۲۴ ..... بخش سوم: تحقیق و مفاهیم اساسی آن
- ۲۴ ..... ۱-۳-۲- مفهوم تحقیق
- ۲۵ ..... ۲-۳-۲- ویژگی های تحقیق
- ۲۵ ..... ۱-۲-۳-۲- ویژگی های تحقیق از نظر تاکن
- ۲۵ ..... ۲-۲-۳-۲- ویژگی های تحقیق از نظر جان بست

ب

صفحه

عنوان

- ۲۶ ..... ۳-۳-۲- انواع تحقیقات علمی
- ۲۶ ..... ۱-۳-۳-۲- تحقیقات علمی بر اساس هدف

۲۶	..... تحقیقات علمی بر اساس ماهیت و روش
۲۷	..... مراحل یک تحقیق علمی
۲۷	..... بخش چهارم: تحقیقات انجام شده در داخل و خارج کشور
۲۷	..... ۱-۴-۲- تحقیقات انجام شده در داخل
۳۰	..... ۲-۴-۲- تحقیقات انجام شده در خارج
۳۳	..... خلاصه فصل دوم

فصل سوم: روش تحقیق

۳۵	..... مقدمه
۳۵	..... ۱-۳- روش تحقیق
۳۶	..... ۲-۳- جامعه آماری
۳۷	..... ۳-۳- بر آورد حجم نمونه
۳۷	..... ۴-۳- روش نمونه گیری
۳۸	..... ۵-۳- ابزار نمونه تحقیق
۳۸	..... ۱-۵-۳- پرسشنامه نگرش به تحقیق
۳۹	..... ۲-۵-۳- پرسشنامه خود کار آمدی تحقیق
۴۰	..... ۶-۳- فرایند عملیات گرد آوری داده های پرسشنامه ها

ج

صفحه	عنوان
۴۰-۳	..... ۷-۳- ویژگی های فنی ابزار اندازه گیری
۴۰	..... ۱-۷- روایی
۴۰	..... ۱-۷-۱-۱- روایی پرسشنامه ها
۴۱	..... ۲-۷-۳- پایایی

- ۴۱ ..... پایایی پرسشنامه ها ۱-۲-۷-۳
- ۴۲ ..... شاخص سازی پرسشنامه ها ۸-۳
- ۴۳ ..... روش های تجزیه و تحلیل آماری ۹-۳

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده ها

- مقدمه ۴۵
- ۴-۱- توصیف ویژگی های جمعیت شناختی گروه نمونه ۴۵
- ۴-۲- توصیف داده های حاصل از پرسشنامه ها ۴۷
- ۴-۲-۱- بررسی توصیفی پرسشنامه نگرش ۴۷
- ۴-۲-۲- بررسی توصیفی پرسشنامه خودکار آمدی ۵۷
- ۴-۳- بررسی سؤال های تحقیق ۶۳

فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری

- ۵-۱- خلاصه موضوع و روش ها ۷۴
- ۵-۲- نتایج سؤال ها و بحث ۷۵
- ۵-۳- محدودیت های تحقیق ۷۹
- ۵-۴- پیشنهادات ۸۰
- منابع فارسی ۸۱
- منابع انگلیسی ۸۴

صفحه

عنوان

- پیوست ۱ ..... ۸۶
- پیوست ۲ ..... ۸۷

فهرست شکل ها

صفحه	عنوان
۱۲	شکل ۱-۲ طرح درختی لایه ها و سطوح نگرش .....
۴۹	شکل ۱-۴ نمودار میله ای درصد پاسخ به گویه های مؤلفه سودمندی تحقیق .....
۴۹	شکل ۲-۴ نمودار میله ای میانگین پاسخ به گویه های مؤلفه سودمندی تحقیق .....
۵۱	شکل ۳-۴ نمودار میله ای درصد پاسخ به گویه های مؤلفه اضطراب تحقیق .....

- شکل ۴-۴ نمودار میله ای میانگین گویه های مؤلفه اضطراب تحقیق ۵۱
- شکل ۴-۵ نمودار میله ای درصد پاسخ به گویه های مؤلفه نگرش ۵۳
- شکل ۴-۶ نمودار میله ای میانگین گویه های نگرش مثبت به تحقیق .....
۵۳
- شکل ۴-۷ نمودار میله ای درصد پاسخ به گویه مؤلفه تناسب با زندگی ۵۴
- شکل ۴-۸ نمودار میله ای میانگین گویه های مؤلفه تناسب با زندگی ۵۵
- شکل ۴-۹ نمودار میله ای درصد پاسخ به گویه های مؤلفه سختی تحقیق .....
۵۶
- شکل ۴-۱۰ نمودار میله ای میانگین گویه های مؤلفه سختی تحقیق .....
۵۶
- شکل ۴-۱۱ نمودار میله ای فراوانی و درصد پاسخ به گویه های مؤلفه مفهوم سازی .....
۵۸
- شکل ۴-۱۲ نمودار میله ای فراوانی و درصد پاسخ به گویه های مؤلفه اجرای تحقیق .....
۶۰
- شکل ۴-۱۳ نمودار میله ای فراوانی و درصد پاسخ به گویه های مؤلفه وظایف اولیه .....
۶۱
- شکل ۴-۱۴ نمودار میله ای فراوانی و درصد پاسخ به گویه های مؤلفه ارائه نتایج .....
۶۳
- شکل ۴-۱۵ نمودار میله ای فراوانی و درصد پاسخ به گویه های نگرش به تحقیق .....
۶۴
- شکل ۴-۱۶ نمودار میله ای فراوانی و درصد پاسخ به گویه های خودکار آمدی ۶۵

جدول ۱-۳	توزیع فراوانی جامعه آماری براساس جنسیت.	۳۶
جدول ۲-۳	چگونگی توزیع جامعه و حجم نمونه متناسب با آن	۳۸
جدول ۳-۳	مؤلفه های اصلی پرسشنامه نگرش و گویه های مربوط به هر کدام	۳۹
جدول ۴-۳	مؤلفه های اصلی پرسشنامه خود کار آمدی و گویه های مربوط به هر کدام	۳۹
جدول ۵-۳	پایایی پرسشنامه نگرش به تحقیق	۴۱
جدول ۶-۳	پایایی پرسشنامه خود کار آمدی تحقیق	۴۲
جدول ۱-۴	توزیع نمونه آماری دانشجویان بر حسب جنسیت	۴۶
جدول ۲-۴	توزیع نمونه آماری دانشجویان بر حسب دانشکده	۴۶
جدول ۳-۴	توزیع نمونه آماری دانشجویان بر حسب ترم تحصیلی	۴۷
جدول ۴-۴	توزیع فراوانی و درصد پاسخ گروه نمونه به گویه های مؤلفه سودمندی تحقیق	۴۸
جدول ۵-۴	توزیع فراوانی و درصد پاسخ گروه نمونه به گویه های مؤلفه اضطراب تحقیق	۵۰
جدول ۶-۴	توزیع فراوانی و درصد پاسخ گروه نمونه به گویه های مؤلفه نگرش مثبت	۵۲
جدول ۷-۴	توزیع فراوانی و درصد پاسخ گروه نمونه به گویه های مؤلفه تناسب با زندگی	۵۴
جدول ۸-۴	توزیع فراوانی و درصد پاسخ گروه نمونه به گویه های مؤلفه سختی تحقیق	۵۵
جدول ۹-۴	توزیع فراوانی و درصد پاسخ گروه نمونه به گویه های مؤلفه مفهوم سازی	۵۷
جدول ۱۰-۴	توزیع فراوانی و درصد پاسخ گروه نمونه به گویه های مؤلفه اجرای تحقیق	۵۹

جدول ۴-۱۱ توزیع فراوانی و درصد پاسخ گروه نمونه به گویه های مؤلفه وظایف اولیه .....
۶۱

جدول ۴-۱۲ توزیع فراوانی و درصد پاسخ گروه نمونه به گویه های مؤلفه ارائه نتایج .....
۶۲

ز

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱۳ توزیع فراوانی و درصد پاسخ به مؤلفه های نگرش به تحقیق ۶۳	
جدول ۴-۱۴ توزیع فراوانی و درصد پاسخ به مؤلفه های خود کار آمدی تحقیق ۶۴	
جدول ۴-۱۵ مقایسه نگرش دانشجویان به تحقیق بر اساس دانشکده ۶۶	
جدول ۴-۱۶ مقایسه نگرش دانشجویان به تحقیق با توجه به جنسیت ۶۷	
جدول ۴-۱۷ مقایسه مهارت های خودکار آمدی دانشجویان به تحقیق با توجه به جنسیت ۶۸	
جدول ۴-۱۸ مقایسه مهارت های خودکار آمدی دانشجویان به تحقیق بر اساس دانشکده ۶۹	
جدول ۴-۱۹ ضرایب همبستگی مؤلفه های نگرش به تحقیق و خودکار آمدی تحقیق ۷۰	
جدول ۴-۲۰ رتبه بندی و مقایسه مؤلفه ها ۷۲	

فصل اول

کلیات تحقیق

مقدمه

نقش و اهمیت تحقیقات از نیمه دوم قرن بیستم همواره رو به افزایش بوده است. بیشتر تحقیقات انجام شده جهان، در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و توسط اساتید و دانشجویان، بخصوص دانشجویان تحصیلات تکمیلی (دوره دکتری و ارشد) صورت گرفته است. شناخت نگرش این دانشجویان به تحقیق می تواند افق روشنی برای تحقیقات آتی گردد زیرا موضوع نگرش و اهمیت بسیار بالای آن، حتی در شکل دادن به زندگی افراد واقعی کتمان ناپذیر است. این امر هر روز بیش از گذشته مورد توجه متخصصان و عموم مردم قرار گرفته است.

از طرف دیگر به عقیده باندورا (۱۹۹۷)^۱ نگرش ها، توانایی ها و مهارت های شناختی هر فرد، تشکیل دهنده چیزی است که "سیستم خود"^۲ یا خودسیستمی نامیده می شود این سیستم در چگونگی درک ما از شرایط مختلف و چگونگی رفتار ما در واکنش به آن ها، نقش عمده ای ایفا می کند. خودکارآمدی، بخش مهمی از این سیستم خود است. بنابراین چون امکان ارتباط بین نگرش با خود کارآمدی وجود دارد پس شناخت نگرش و ارتباط آن با خود کارآمدی می تواند حائز اهمیت فراوان باشد.

---

^۱ --Bandura

^۲ -Self-system

1-1 بیان مساله پژوهشی

نگرش ها جنبه ایی مهم از زندگی عاطفی و احساسی ما را تشکیل می دهند. ما معمولاً نظرات خاصی نسبت به اشیاء، افراد، اندیشه ها و موضوعات داریم که ناشی از تجربه یا احساس ما نسبت به آنها و یا تمایل ما به انجام عملی در مورد آنهاست. اگرچه تعاریف گوناگونی از اصطلاح نگرش توسط اندیشمندان ارائه شده است ولی تعریف سه عنصری زیر، تعریفی است که بیشتر روان شناسان اجتماعی روی آن اتفاق نظر دارند؛ «نگرش نظام با دوامی است که شامل یک عنصر شناختی، یک عنصر احساسی و یا یک تمایل به عمل است.» (فریدمن و همکاران، ۱۹۷۰، به نقل از کریمی، ۸۴). اعتقادات و باور های شخص در باره یک شیء یا اندیشه عنصر شناختی، نوع احساس عاطفی که با باور های ما پیوند دارد عنصر احساسی و آمادگی برای پاسخگویی به شیوه ای خاص عنصر تمایل به عمل نامیده می شود. اهمیت مطالعه نگرش از آنجا ناشی می شود که اولاً صاحب نظران مطالعه ی نگرش را برای درک رفتار اجتماعی مهم می دانند ثانیاً نگرش ها تعیین کننده ی رفتارها هستند و ثالثاً اگر نگرش های افراد را بدانیم می توانیم رفتار آنها را پیش بینی کنیم و بر رفتار آنان کنترل داشته باشیم. در اکثر کشورهای جهان منجمله کشور ما دانشجویان نگرش منفی نسبت به دوره های پژوهش و تحقیق دارند و معمولاً کلاس های مربوط به این دوره ها را با احساس و نگرش منفی مینگرند. تحقیقات متعددی در سال های مختلف به انجام رسیده بیانگر آن است که بیشتر این نگرش های منفی با دروس و دوره های روش تحقیق و آمار مرتبط هستند. گزارش ها نشان داده است که دانشجویان دوره های تحصیلات تکمیلی معمولاً تمایل دارند کلاس های مربوط به پژوهش و تحقیق را با احساس و نگرش های منفی مشاهده کنند. تحقیقات متعددی که در این زمینه در سال های مختلف به انجام رسیده بیانگر آن است که بیشتر این نگرش های منفی در ارتباط با دروس و دوره های روش تحقیق و آمار می باشند (آدامز^۱، ۱۹۸۶، به نقل از پاپاناستاسیو^۲، ۲۰۰۵). پیامد های اصلی این نگرش های منفی به پژوهش و روش های تحقیق به دو صورت خود را نمایان می سازند یکی اینکه موانعی در فرایند یاددهی-یادگیری ایجاد می کنند و دیگر اینکه باعث عملکرد ضعیف در این دروس و دوره ها می شوند. (همان منبع) مثلاً در مقاطع تحصیلی مختلف حتی در دوره های پیش دانشگاهی نگرش منفی نسبت به دروس ریاضی و آمار باعث میگردد که دانشجویان نمرات پایینی از این دروس کسب کنند. نفوذ نگرش ها باعث تعیین میزان کوشش های یک فرد علاقه مند به یاد گیری یک موضوع می شود. در موضوع هایی که فرد به آنها نگرش مثبت دارد، کوشش های بیشتری صورت گرفته و با علاقه دنبال می شوند و موضوع هایی که فرد به آنها نگرش منفی دارد بعد از کمترین کوشش ها متوقف می مانند. بنابراین ارزیابینگرش دانشجویان به دروس و دوره های روش تحقیق دارای اهمیت فراوانی است زیرا اساتید می توانند با

¹ -Adams

² -Papanastasiou

ایجاد نگرش مثبت در دانشجویان ، آنها را در راستای هرچه بهتر انجام تحقیقات علمی هدایت کنند. پاپاناستاسیو (۲۰۰۵)، در این ارتباط می گوید: "مدرسان روش های تحقیق بوسیله شناختن خرده مقیاس های این نگرش ها، ممکن است از زاویه ای متفاوت در فرایند یاددهی- یاد گیری تحقیق وارد شوند و با استفاده از این حیطه ها مدرسان ممکن است یادگیری تحقیق را برای دانشجویان از طریق توانمند سازی آنان برای ایجاد نگرش های مثبت تر به چنین موضوعاتی تسهیل کنند."

به باور هاکت^۱ (1994) خودکارآمدی در تعریفی عمومی نشان دهنده اطمینان از توانایی برای شروع و انجام یک رفتار معین با اعتقاد به عامل مربوط به آینده در انتخاب یک حرفه و اصرار در آن است. کاربرد تئوری خودکارآمدی باندورا (۹۷-۱۹۷۷) برای تبیین مسائل رفتاری یکی از مهمترین پیشرفت های قابل بحث در نظریه های شغل است. (به نقل از نصرتی، ۸۶) از آنجا که اهمیت خودکارآمدی در تئوری حرفه ای به اثبات رسیده است، لذا ارزیابی خودکارآمدی نشان دهنده بخش مهمی از ارزیابی مشاغل است (بیتزو بورگن^۲، ۲۰۰۰). به زعم وود و باندورا^۳ (1989) اعتقادات خودکارآمدی به انگیزش حاصل از هدف گذاری افراد؛ میزان تلاش آنان؛ مداومت آنان در مواجهه با مشکلات و استقامتشان در برابر شکست ها کمک می کند. افراد قوی تر که توانایی های خود را باور دارند، در تلاش هایشان پایدارترند. علاوه بر این، به نظر استایپک^۴ (۱۹۹۳) افراد از وظایف و موقعیت هایی که بیش از توانایی های آنان است، امتناع می کنند و به دنبال فعالیت هایی هستند که اطمینان دارند که از عهده آنها بر می آیند. همچنین نتایج خودکارآمدی سطح بالا؛ نظیر رغبت به شروع و مداومت در انجام وظایف؛ انتخاب کار و موقعیت؛ تمرکز بر راهبردهای مشکل گشا؛ کاهش ترس و اضطراب و تجارب احساسی مثبت؛ بر پیامدهای کسب موفقیت تأثیری گذارد. بنابراین افرادی با مهارت های یکسان و سطوح متفاوت خودکارآمدی ممکن است به دلیل روش های مختلف بکارگیری، تلفیق و ترتیب مهارت هایشان در زمینه های مختلف، عملکردهای متفاوت داشته باشند (گیست و میچل^۵، ۱۹۹۲ به نقل از عباس زاده، ۱۳۸۷). در زمینه تحقیق، به باور لنت^۶ (۲۰۰۰) خودکارآمدی ممکن است بعنوان وجود اطمینان در انجام موفقیت آمیز کارهای وابسته به تحقیق (مانند مرور ادبیات تحقیق یا تحلیل داده ها) تعریف شود. ادبیات نظری در حال رشد در این زمینه در روانشناسی عملی و دیگر زمینه های مربوط به آموزش تحقیق می تواند سندی ارزشمند از اهمیت خودکارآمدی تحقیق برای دانشجویان باشد. خودکارآمدی تحقیق فعالیت دانشجویان علاقه مند در اجرای پژوهش، بهره وری و فعالیت واقعی آنان را در مراحل تحقیق پیش بینی می کند (بیشاپ^۷، ۱۹۹۸). از آنجایی که

^۱-Hackett

^۲-Betz & Borgen

^۳-Wood & Bandura

^۴-Stypek

^۵-Geest & Mechile

^۶-Lent

^۷-Bishop